

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง การประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์

สำนักงานเทศบาลเมือง ค. ได้มีหนังสือถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือประเด็นการประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เทศบาลเมือง ค. มีผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์จำนวน ๒ แห่ง โดยสถานพยาบาลสัตว์ดังกล่าว มีการให้บริการเกี่ยวกับการตรวจและรักษาพยาบาลสัตว์ โดยมีห้องปฏิบัติการ (Lab) เพื่อตรวจเลือดและปัสสาวะของสัตว์ ซึ่งปัจจุบันพบว่า มีปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญของประชาชนที่อาศัยใกล้กับโรงพยาบาลสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากการบำบัดน้ำเสียของสถานพยาบาลสัตว์ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการควบคุม ดูแลการประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ และถูกต้องตามหลักกฎหมาย และตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมือง ค. จึงขอหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขว่าการประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ ตามรายละเอียดข้างต้นนั้น ถือว่าเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพกิจการเกี่ยวกับการบริการ การประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ อย่างไร

๑. ความเห็นในประเด็นข้อกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตามความในมาตรา ๓๓^๒ บัญญัติให้ผู้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ ๑๓ ราชอาณาจักรส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น ในลักษณะที่เป็นการค้าต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มประกอบกิจการ ผู้ใดฝ่าฝืนดำเนินการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๓๗^๓

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเภทที่ ๙ กิจการที่เกี่ยวกับการบริการ

(๑๓) การประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อม

(๓) พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

เมื่อพิจารณาตามขอบเขตและความหมายของการประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์หรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หมายถึง “สถานที่ที่ให้บริการเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการ (lab) ทั้งทางด้านทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์หรือ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ ๐๙๔๕.๐๔/๖๙๐ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขมีถึงนายกเทศมนตรีเมือง ค.

^๒ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุขเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

^๓ มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการทดลอง ทดสอบ ตรวจสอบ โดยมิเครื่องมือ อุปกรณ์ สารเคมี วัตถุอันตราย เช่น ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์เลือด ปัสสาวะ น้ำเสีย สารเคมี หรือห้องปฏิบัติการทางวิศวกรรมด้วย เว้นแต่ห้องปฏิบัติการที่มีอยู่ในสถานพยาบาล” ซึ่งเจตนาารมณ์ของการควบคุมกิจการประเภทนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ต้องการควบคุมสถานประกอบกิจการห้องปฏิบัติการที่ให้บริการทดลอง ทดสอบหรือตรวจวัดต่างๆ ที่ได้รับผลประโยชน์จากการคิดค่าบริการในลักษณะที่เป็นการค้า ซึ่งไม่ควบคุมถึงห้องปฏิบัติการที่อยู่ภายในสถานพยาบาลและสถานพยาบาลสัตว์ เนื่องจากมีกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลและกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ควบคุมอยู่แล้ว

๒. ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ การประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ ตามรายละเอียดข้างต้นนั้น ถือว่าเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการเกี่ยวกับการบริการ การประกอบกิจการห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ หรือสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น : ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้ประสานงานกับผู้หารือ และนำเสนอประเด็นข้อหารือดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๒-๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑ แล้ว ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาและมีความเห็น ดังนี้

การประกอบกิจการสถานพยาบาลสัตว์ ที่มีห้องปฏิบัติการภายในสถานพยาบาลสัตว์ไว้สำหรับตรวจเลือด ปัสสาวะของสัตว์ เพื่อนำผลมาประกอบการวินิจฉัยและรักษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาทางการแพทย์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะถูกควบคุมให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการประเภทดังกล่าว ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงของการประกอบกิจการเป็นหลัก หากการประกอบกิจการดังกล่าวมีลักษณะการประกอบกิจการห้องปฏิบัติการที่ให้บริการทดลอง ทดสอบหรือตรวจวัดต่าง ๆ ที่ได้รับผลประโยชน์จากการคิดค่าบริการในลักษณะที่เป็นการค้า การประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หากเป็นลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์ที่มีห้องปฏิบัติการภายในสถานพยาบาลเพื่อตรวจวิเคราะห์ประกอบการวินิจฉัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรักษา และสถานพยาบาลสัตว์ดังกล่าวได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายสมชาย ตูแก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

